

činily nutnou úschovu ve schránce zvláštní. Jinak budou peněžní hotovosti a skvosty uschovávány jednotlivě ve zvláštních schránkách.

§ 5. — (1) Strana jest oprávněna dáti svou pečeť na zvláštní schránku, v níž bude depositum u poštovního úřadu šekového uschováno. Žádala-li by strana o připojení pečeti i pro depositum, jež mělo by se uschovati hromadně, může se to státi jen tehdy, uvolí-li se strana hraditi náklady úschovy ve zvláštní schránce.

(2) Schránka takto zapečetěná může býti otevřena k vydání deposita nebo k nahlédnutí strany jen za přítomnosti její, jejího zákonného zastupce nebo zmocněnce.

(3) O otevření deposita v přítomnosti strany, jakož i o opětném uzavření a snad novém připojení pečeti podle odstavce 1. sepíše se zápis, jež podpíše i strana.

(4) Přijímajíc depositum potvrdí strana i totožnost vydaného předmětu.

§ 6. — (1) Jako hlavní poplatky za úschovu peněžních hotovostí a skvostů budiž počítáno za každý, třebaš jen započatý nebo nedokončený rok:

1. při hromadné úschově peněžních hotovostí nebo skvostů za použití schránky pro soud nebo poručenský (sirotčí) úřad za každý dm³ 5 Kč,

2. za úschovu peněžních hotovostí nebo skvostů jednotlivě uložených 3⁰/₁₀₀ hodnoty, nejméně 5 Kč,
jde-li však o hodnoty poručenců neb opatrovanců 2⁰/₁₀₀ hodnoty, nejméně 3 Kč.

(2) Za zřízení deposita jednotlivě uschovaného budiž počítáno jednou pro vždy 5 Kč. Od tohoto poplatku jsou osvobozeni poručenci neb opatrovanci podle potvrzení soudu nebo poručenského (sirotčího) úřadu jinak nemajetní.

§ 7. — (1) Jako vedlejší poplatky budiž počítáno:

Za předložení deposita na žádost strany k nahlédnutí 5 Kč.

(2) Přepis celého deposita na jiného deponenta koná se bezplatně.

§ 8. — (1) Základem pro výpočet poplatků je hodnota určená podle § 3, odst. 2.

(2) Jinak jest řídit se obdobně, pokud není stanovena odchylka v tomto vládním nařízení, předpisem § 15 vl. nař. č. 108/24 Sb. z. a n.

§ 9. — (1) Toto vládní nařízení nabude účinnosti dnem 1. října 1926.

(2) Provedou je ministři spravedlnosti, financí, pošt a telegrafů.

(Vyhlášeno v částce 76. Sb. z. a n. ze dne 3. září 1926.)

Sociální pojištění.

Výnos ministerstva sociální péče republiky Československé v Praze, ze dne 28. července 1926, č. 8757 IV., o instrukci pro okresní sbory Léčebného fondu k provedení zákona ze dne 15./10. 1925, č. 221 Sb. z. a n., o nemocenském pojištění veřejných zaměstnanců.

I. Podle § 1 zákona č. 221/1925 jsou pro případ nemoci pojištěny především osoby, uvedené v odst. 1. [písm. a)–e)].

V podrobnostech sluší uvést:

1. Úředníci a zřízení (ve smyslu zákona č. 103/1926, Sb. z. a n.), pomocní kancelářští úředníci, kancelářští oficianti a kancelářští pomocníci (ve smyslu vládního nařízení č. 113/1926 Sb. z. a n.), pomocní zřízení (ve smyslu vládního nařízení č. 114/1926 Sb. z. a n.) — jimž podle platných předpisů přísluší v případě služební překážky nemocí, úrazem nebo policejními zdravotními předpisy odůvodněné a řádně prokázané plat po dobu jejího trvání, nejdéle však po dobu jednoho roku — a jimž jsou zaručeny normální pensijní nároky, budou — počínajíc dnem 1. srpna 1926 — automaticky pojištěni podle zákona č. 221/1925 Sb. z. a n. o nemocenském pojištění veřejných zaměstnanců. (Výnos m. s. p. z 19./7. 1926, č. 8001 P-26.)

2. Smluvní zaměstnanci (sem nespádají smluvní zaměstnanci ad 1. (individuální smlouva), jimž podle smlouvy přísluší v případě služební překážky nemocí, úrazem nebo policejními zdravotními předpisy odůvodněné a řádně prokázané služební plat po dobu jejího trvání, nejdéle však po dobu jednoho roku — jsou co do nemocenského pojištění postaveni na roveň zaměstnancům ad 1. (Viz shora cit. výnos m. s. p.)

II. Naproti tomu:

1. Smluvní zaměstnanci (sem nespádají smluvní zaměstnanci, uvedeni ad 1. (individuální smlouva), vykonávající práce vyšší kvality, jimž není výjimečně v případě služební překážky nemocí, úrazem nebo policejními zdravotními předpisy odůvodněné a řádně prokázané zaručen nárok na služební plat po dobu jejího trvání, nejdéle však po dobu jednoho roku, ani na dávky, rovnocenné dávkám podle zákona č. 221/1924 Sb. z. a n., podléhají nemocenskému pojištění ve smyslu zákona č. 117/1926 Sb. z. a n. (Viz shora cit. výnos m. s. p.)

2. Státní (veřejní) pensisté, kteří jsou zaměstnání jakožto smluvní síly a zaměstnání to jest hlavním a trvalým, podléhají nemocenskému pojištění podle zákona č. 221/1924 Sb. z. a n., ježto jim není v případě služební překážky nemocí, úrazem nebo policejními zdravotními předpisy odůvodněné a řádně prokázané zaručen nárok na služební plat po dobu jejího trvání, nejdéle však po dobu jednoho roku, ani na dávky, rovnocenné dávkám podle zákona č. 221/1924 Sb. z. a n. O tom jest uvědomiti příslušné pensijní likvidatury, aby neplatily za ně pojistné Léčebnému fondu podle § 1 d) zákona č. 221/1925 Sb. z. a n. (Viz shora cit. výnos m. s. p.)

3. Smluvní zaměstnanci nižšího druhu, pověřeni povšechně pracemi manuálního rázu (posluhovačky, uklízečky, nosiči uhlí a pod.), podléhají pojištění pro případ nemoci, invalidity a stáří podle zákona č. 221/1924 Sb. z. a n., předpokládajíc, že jejich zaměstnání není vedlejším, ani příležitostným. (Viz shora cit. výnos m. s. p.)

4. Pro pojistnou povinnost učitelů na obecných a občanských školách, učitelů výpomocných a učitelských čekatelů, třeba se na ně vztahoval zákon z 24./VI. 1926, č. 104 Sb. z. a n., nemají-li v případě nemoci nároků právě uvedených, podléhají nadále nemocenské pojistné povinnosti podle zákona č. 221/1924; platí tu tedy stejný předpoklad, že podléhají pojistné povinnosti podle zákona č. 221/1925 jenom za podmínek § 5 zák. č. 221/1925, tedy, mají-li v případě nemoci nárok na služné, alespoň po dobu jednoho roku aneb na dávky rovnocenné dávkám podle zákona č. 221/1924.

III. Vládním nařízením ze dne 16./7. 1926, č. 144 Sb. z. a n., byla vyslovena pojistná povinnost duchovních, v § 1 tohoto nařízení uvedených, kteří vykonávají úkony veřejné správy duchovní, ať jsou v činné službě

nebo požívají normálních požitků odpočivných nebo zaopatřovacích, církví a náboženských společností, tam blíže uvedených, na dávky podle zákona č. 221/1925. Dále jsou podle tohoto vládního nařízení pojištěním povinni učitelé veřejných škol obecných a občanských, neuvedení v odst. 1. § 1 zákona ze dne 24. června 1926, č. 104 Sb. z. a n. — ať jsou v činné službě nebo požívají normálních požitků odpočivných nebo zaopatřovacích.

Duchovní, kteří vykonávají úkony veřejné správy duchovní, jsou oni duchovní, kteří působí ve veřejné duchovní správě na místech systemizovaných se souhlasem státní správy kultové.

Duchovní správu podle dosud platného právního řádu vykonávají tyto osoby:

a) U církví katolických: biskupové, kanovníci metropolitních, katedrálních a konkathedrálních kapitul, faráři a pomocní duchovní (kapláni, kooperátoři). U kolegiálních kapitul lze mluvit o výkonu veřejné správy duchovní jen u těch kapitulárů, kteří jsou pověřeni veřejnou správou duší, s níž spojen jest i výkon přenesených státních funkcí (vedení matrik a přijímání konsensu manželského). Tak zv. vikaristy, t. j. pomocné kněze při metropolitních a katedrálních chrámech, jakož i exposity, t. j. pomocné kněze, ustanovené při kostelích ležících mimo farní sídlo, dlužno pokládati taktéž za duchovní ve veřejné správě duší, stejně jako administrátory čili provisory, kteří působí na farách z nějakého důvodu uprázdněných. Děkan není zvláštním stupněm hierarchickým, nýbrž pouze farářem na větší a důležitější faře. Děkáni pravidelně dozírají na okolní duchovenstvo jako okresní vikáři.

Předeslané platí jak pro země historické, tak i pro země dříve uherké, a to jak pro církve římsko-katolickou, tak i pro řecko-katolickou.

b) U církví evangelických v historických zemích: duchovní správci (faráři) a vikáři (pomocní duchovní); v čele jednotlivých evangelických církví stojí senior (u německé církve president), který však vedle toho zastává zároveň i místo farářské.

c) U náboženské společnosti židovské: rabin buď jako samostatný nebo jako pomocný duchovní.

d) U církve československé: biskupové, samostatní duchovní (faráři) a pomocní duchovní.

e) U církve starokatolické: biskup, samostatní duchovní (faráři) a pomocní duchovní.

f) U jednoty bratrské: kazatelé jako samostatní, po př. jako pomocní duchovní správci.

g) U církve pravoslavné: biskup, faráři a pomocní duchovní (kooperátoři).

h) U církví evangelických na Slovensku a v Podkarpatské Rusi (církve augsburská evangelická a církev reformovaná): biskupové, duchovní správci (faráři) a vikáři (pomocní duchovní).

O náboženské společnosti židovské a církvi pravoslavné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi platí totéž, co bylo uvedeno sub c) a g).

ch) U baptistů: samostatní duchovní správci a pomocní duchovní.

Pojištěnec podle zákona č. 221/1925 má nárok na nemocenské ošetřování příslušníků rodiny. Za příslušníky rodiny lze považovati pouze osoby, které žijí ve společné domácnosti s pojištěncem, jsou převážně odkázány výživou na jeho služební, odpočivné nebo zaopatřovací požitky a nemají nároků na pojistné dávky z vlastního veřejno-právního

pojištění, zejména tedy pojištění podle zákona z 9. října 1924, č. 221, o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří. Jde-li o manželku (manžela), dále děti manželské a nemanželské, nevlastní, osvojence a schovance do dokonání 17. roku, nezáleží na délce žití ve společné domácnosti s pojištěncem, při čemž požadavku společné domácnosti není na újmu, když manželka (manžel) nebo děti žijí odděleně za příčinou výchovy dětí, z důvodů bytové tísně, zdravotních, hospodářských a vzdělávacích a pod., souvisejících s jejich osobními vztahy. Zato děti starší 17 let, vnuci, sourozenci, rodiče, děd a bába, tchán a tchyně, mají-li býti pokládáni za příslušníky rodiny podle § 6 zákona č. 221/1924, musejí žít ve společné domácnosti alespoň 6 měsíců, nežli nastal pojistný případ. Nárok na léčení rodinných příslušníků nutno osvědčiti úředními doklady (křestní, oddací list, konskripční list a pod.).

IV. Za zaměstnavatele podle zákona č. 221/1925 jest považovati zpravidla ten právní subjekt, v jehož službách jest osoba pojistné povinnosti podléhající, nebo který jest povinen vypláceti normální odpovědné nebo zaopatřovací požitky.

Pokud půjde o zaměstnance a pensisty státní, zemské, župní, okresní, obecní, jakož i o zaměstnance fondů a ústavů státem, zemí atd. spravovaných, jakož i o učitele, nebude otázka tato činiti obtíží. Pokud však jde o zaměstnavatele osob, které podrobeny jsou pojistné povinnosti vládním nařízením ze dne 16. července 1926, č. 144 Sb. z. a n., tedy o osoby duchovní, vykonávající úkony veřejné správy duchovní, dlužno považovati za zaměstnavatele náboženskou obec. Nebyla-li by církev nebo náboženská společnost organisována v náboženských obcích, bude pokládati za zaměstnavatele jejich duchovních příslušný nadřízený církevní úřad jako subjekt evidenční spolu s oním subjektem, jenž duchovního platí (obročí, politické obce, patron a pod.). Nastalo by tedy štěpení povinností zaměstnavatelských. Nadřízenému církevnímu úřadu budou tedy doručovány platební rozkazy a podobné písemnosti, ten pak je odešle subjektům, kteří jsou povinni duchovního platiti. Nebylo-li by lze podle směrnic právě uvedených stanoviti zaměstnavatele, slušelo by pro obor vládního nařízení ze dne 16. července 1926, č. 144 Sb. z. a n., pokládati za zaměstnavatele majetkovou podstatu, která jest fakticky i právně spojena s úřadem, který zastávají funkcionáři; zejména praktické pro biskupy. Nebylo-li by podobné majetkové podstaty, bylo by třeba pokládati za majitele toho, kdo takového funkcionáře platí. Jde-li o řeholní řád nebo kongregaci jako zaměstnavatele těch členů, kteří vykonávají veřejnou správu duší, sluší pokládati za zaměstnavatele podle tohoto vládního nařízení ten který řád duchovní nebo kongregaci (řeholní dům).

Stanovisko toto bude rozhodným i pro praxi Kněžské nemocenské pokladny, zapsané pokladny pomocné v Přerově.

V. Pojištění podle zákona č. 221/1925 provádí Léčebný fond veřejných zaměstnanců se sídlem v Praze. Orgány jeho jsou Ústřední sbor a jeho představenstvo, dále okresní sbor.

Pro obvod každého okresního úřadu bude tedy existovati samostatný okresní sbor Léčebného fondu a v čele bude státi přednosta okresního úřadu nebo jeho zástupce. Obvodem okresního úřadu hlavního města Prahy a zemského hlavního města Brna jest obvod stanovený zákony z 6. února 1920, č. 114, resp. z 16. dubna 1919, č. 213 Sb. z. a n.

V sídlech expositur okresních úřadů okresní sbory se nezřizují.

Pro městský obvod Liberce, jakož i Opavu se zřídí samostatný okresní

sbor, v jehož čele stojí přednosta okresní správy politické v Liberci, resp. v Opavě.

Kancelářské práce okresního sboru obstarává okresní úřad na náklad Léčebného fondu.

Úkolem okresního úřadu, jakožto kanceláře okresního sboru Léčebného fondu jest kromě obstarávání agendy, související s povinností okresního sboru Léčebného fondu v oboru Léčebné péče (§ 24 zákona čís. 221/25):

1. Vedení evidence pojištění podléhajících:

a) zaměstnanců zemí, žup, župních svazů, okresů, obcí a fondů a ústavů jimi spravovaných, jakož i osob, uvedených v § 1, odst. 1., písm. e) a odst. 2., § 1 zákona č. 221/1925, pokud v obvodě okresního úřadu jsou zaměstnány,

b) osob, kterým stát, státní podniky nebo veřejné fondy státem spravované vyplácejí normální, odpočivné nebo zaopatřovací požitky, pokud v obvodě okresního úřadu bydlí,

c) osob, kterým země, župní svazy, župy, okresy, obce a fondy a ústavy jimi spravované vyplácejí normální odpočivné nebo zaopatřovací požitky, pokud v obvodě okresního úřadu bydlí.

2. Předpisování a účtování platby pojistného za osoby, uvedené shora pod bodem 1. (písm. a) a c).

3. Provádění místní kontroly stavu a požitků těchto osob.

4. Předkládání měsíčních výkazů o předpisu a platbě pojistného Ústřednímu sboru (§ 2 vlád. nař. č. 145 Sb. z. a n.).

Prováděje tyto práce, bude okresní úřad

a) přijímatí a potvrzovati přihlášky a odhlášky osob, uvedených shora pod bodem 1., písm. a)—c), na formulářích stanovami předepsaných,

b) povede seznam osob takto přihlášených podle jednotlivých zaměstnavatelů, resp. podle úřadů, vyplácejících normální, služební, odpočivné nebo zaopatřovací požitky (katastr zaměstnavatelů).

Pokud jde o vydání platebního výměru, poukazuje se na § 5, 6 a 7 vlád. nařízení ze dne 16. července 1926, č. 145 Sb. z. a n.

VI. Pojistné činí 2 proc. ze stálých požitků služebních, odpočivných nebo zaopatřovacích, měsíčně však nejméně Kč 16.— a nejvíce Kč. 50.—.

Pojistné podle zákona č. 221/1925 vyměří se ze služebního platu, přídatku na děti a doplňovacího přídatku ženatých (§§ 192 a 194 zák. č. 103/1926). Měsíční částka příspěvku připadající na zaměstnance zaokrouhlí se, pokud není vyjádřena v korunách bez haléřů, na nejbližší nižší částku v korunách, přesahuje-li tuto částku nejvýše o 50 haléřů, jinak na nejbližší vyšší částku v korunách. Zaměstnavatel hradí stejnou částku pojistného (§ 140 zák. č. 103/1926).

Pojistné z požitků odpočivných a zaopatřovacích srazí se z požitků, které náležejí pojištěnci podle příslušných pensijních (provisijních) zaopatřovacích předpisů nebo smluv, případně rozhodnutí neb usnesení oprávněných činitelů (§ 21 zák. č. 286/1924). Náleží sem proto i dary z milosti povolené za shora uvedených předpokladů, tedy byly-li stanoveny stále nebo na pevnou určitou dobu, třeba vázány na určitou podmínku (na př. výchovné).